Debreczen, 1893. **XX. évfolyam 108. sz.** **Hétfő, május 8.**

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Széchényi-utcza 1762. sz.

Kiadóhivatal:
Széchenyi-utcza 1761 sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

Egy toldalék.

Budapest, május 7.

A tanitói fizetések szabályozásáról szóló törvényjavaslat 11. §-a a képviselőház által tudvalevőleg az igazságügyi bizottsághoz utasittatott azzal, hogy egé szittessék ki az emlitett szakasz annak az „államellenes irány“-nak a világos körülirásával, amelytől az egyes felekezeti iskolák államositása függjön. A bizottság megfelelt e megbizatásnak és az államellenes irány fogalmát akként állapitotta meg, hogy államellenes iránynak, tekintendő különösen minden cselekmény, mely állam alkotmánya, nemzeti jellege, egysége, külön állása, vagy területi épsége, továbbá az állam nyelvének törvényben meghatározott alkalmazása ellen irányul, történt legyen az akár tanhelyiségben, akár azon kivül, vagy idegen állam területén, élőszóval, vagy nyomtatvány, képes ábrázolat, tankönyvek vagy egyéb taneszközök utján. Ez a szövege a toldaléknak.

Nem tudjuk, valjon e szövegezésben talál-e a parlament valami aggályosat, vagy sem. Reánk azonban az a benyomása van a dolognak, mintha e toldalék által tullőttek volna a czélon némileg. Ne feledjük, hogy itt közéletünk legkényesebb mozzanatáról, a nemzetiségről van szó. Ha a törvényhozás valamely terén szükség van a legnagyobb világosságra, ugy ez azon tér. Egyetlen félreértés az elégületlenek milliót szülheti, megmérgező s bomlasztó hatással lehet az ország belviszonyaira. A legnagyobb gondossággal kerülni kell tehát a nem világos definicziót, a nem tüzetes formulát oly törvényben, mely a nemzetiségeket illeti.

E szempontból tekintve, az államellenes iskolák itt idézett fogalom meghatározása éppen nem megnyugtató. Mindenekelőtt aggályunk van az eljárás ellen, mely az állam nemzeti jellege ellen elkövetett kihágásokat államellenes cselekedeteknek bélyegzi. Hol, melyik alaptörvényben van a magyar állam nemzeti jellege definiálva? Tudtunkkal ily definiczió csak a nemzetiségi törvényben van, ahol azonban az van mondva, hogy az ország lakossága egy egységes politikai nemzetet képez, amelyhez minden polgár nemzetiségi sajátossága és nyelve sérelme nélkül tartozik. Az állam nemzeti jellege abban a kizárólagos értelemben, amely az igazságügyi bizottság előtt lebeghetett, törvényeinkben tehát sehol sem fordul elő.

Ez a nemzeti jellege az államnak csak a politikai gyakorlatban létezik, de a törvényben sehol. Nagyon meggondolandó lenne tehát, hogy az állam nemzeti jellege elleni kihágás az államellenesség kritériumaképpen dekretáltassék-e? Mindig bajos dolog az, ha valamely törvény oly premisszákon nyugszik, amelyek nem léteznek. Miután az állam nemzeti jellege törvényeinkben nincs szabatosan körülirva, — ennek a meghatározásnak az alkalmazása ajtót-kaput fog nyitni mindenféle önkénykedésnek. Államellenes lesz az, amit az egyes közigazgatási közegek annak fognak találni. A nemzetiségeknek, melyek érthető okokból kapaszkodnak elkülönitett iskolaügyekbe, nem mondjuk: okuk, de mindenesetre alkalmuk lesz, elnyomatásról panaszkodni, ha egyik-másik iskolát e jogczimen bezárják. És hol a korrektivum ez ellen a gonosz lehetőség ellen?

Ha lenne független legfőbb közigazgatási birónságunk, melynek itélete vitás ügyekben kezünkbe adná a nem világos törvényhelyek helyes magyarázatának a nyelét, akkor nem lenne oly nagy a hiba, melyet itt elkövetnek. Ámde nálunk a közigazgatás a maga saját birája s igy nem lenne csoda, ha a nemzetiségek nem találnának megnyugvást a közoktatásügyi miniszter határozataiban a tulajdon közegeinek intézkedései fölött. Mi csak a saját aggályaink tolmácsai vagyunk, midőn inditványozzuk, hogy az állam nemzeti jellege elleni kihágások ne legyenek kritériumai az iskolák államellenességének. Egy nem világos törvény, melyet többféleképp lehet magyarázni, soha sem áldás. De végzetes lenne egy ily törvény, ha az a lakosság felének alkalmat, vagy ürügyet nyujthat elkeseredett rekriminácziókra.

— **Országyülés.** (Május 6.) A képviselőház alkalmazottainak fizetési és szolgálati szabályzatát tárgyalta ma a ház. A gazdasági bizottság javaslatát a Fáy Gyula előadó, Csávossy Béla háznagy és legfőkép Wekerle Sándor miniszterelnök védelmezték, számos módositást azonban Wekerle hozzájárulása folytán elfogadott a ház. A vitában részt vettek még Rónay János, Madarász József, Mérey Lajos, Hoitsy Pál, Linder György, Polónyi Géza,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Behavazott királyné.

— Coppéetól. —

(Vége.)

Most azonban váratlanul, s a király beleegyezése nélkül utazott el; csak alvó fiacskája homlokát csókolta meg. Nem tudott a székvárosban tovább maradni; utálattól és szégyentől majdnem megőrült. A király kicsapongásai tul lépték valamennyi határt. Valamennyi birtokán és vadászkastélyában volt neki szeretője és — családja. Alattvalóinál a guny tárgyává lett. A székváros orfeumaiban gunyos kuplét énekeltek, melyben azt kérdezték, hogy mi lesz a király törvénytelen fajzatából, ha nem fog diszszázlóaljat csinálni belőlük, mint Erős Ágost az ő fattyuivadékaiból. A király kicsapongásai óriási összegeket nyeltek el. Mindent eladogatott, alattvalóit zsarolta, gyalázatos rendjelkereskedést üzött s udvari szabója abban a helyzetben volt, hogy amateuröknek olyan frakkot csinálhatott, a melynek gomblyukában a legmagasabb katonai rendjel nagyszalagja viritott...

Ezalatt a vonat elfáradtan és kimerülve tovább robogott. A hó még sürübben hullott. Mintha az ég szétrepedt volna s fehér romjai sürü pelyhekben zuhannának a földre. A mozdony egész testében remegve, az egész rendelkezésére álló erővel hatol előre. A kocsik tetején a magas hótakaró csak megneheziti a munkáját. Egy pillanatra ugy tetszett, mintha kiment volna belőle a lélek, mintha meg akarna állani, mint a hajó, mely zátonyhoz ért. A fiatal nő, kit a gőzgép köhögése álmadozásából felébresztett, felállott s a ablakhoz lépett. A vidék tejszinü ködbe volt burkolva, mely csakis a legközelebbre eső tárgyakat engedte megismerni. A mozdony mindinkább többet veszitett a gyorsaságból. Akkor a vonat, mint valami hajó a zivataros tengeren, minden bordáiban recsegve, s mintha valamennyi kerekét egyidőben enyvvel kenték volna be, tehetetlenül megállott a hóban.

A mozdonyvezető néhány pillanat mulva felnyitotta valamennyi szelentyüt, hogy megkisértse, nem lehet-e az akadályt legyőzni, de hasztalanul; a vonat nem mozdult többé, a nő tehetetlen foglya volt.

A tábornok és a grófné nyugtalanul ébredtek föl: a diszlovag leengedte az ablakot s kihajolt az éjszakába. A konduktor épen az ablak alatt állott lámpájával s megvilágitotta a tábornok fehér bajuszát, mely a hód-sapka alatt ugy ágaskodott, akár egy dühös macska.

A megállás a fehér pusztaságban, a hóban gázoló vonatszemélyzet hangos beszéde és kiabálása mindez nyugtalanitja a hőst.

— Hol vagyunk, mért nem megyünk tovább? rivalt a konduktorra.

— Holnap reggel, válaszolt a vasuti; a párisiak nem kapnak tejet a kávéjukhoz. Belekerültünk a hófuvásba s addig kell itt várakoznunk a mig kilapátolnak bennünket.

— Mit, ebben a hidegben? A melegitők mind kihültek... tovább kell mennünk!

— Egy óra előtt arra gondolni se lehet. Már kértünk segélymozdonyt munkásokkal; addig legyenek az uraságok türelemmel.

A konduktor eltávozott.

— Ez szörnyü! Felséged meg fog hülni, — szólott a grófné siránkozó hangja.

Az öreg tábornok teljesen felfogta, hogy életében elérkezett az a pillanat, a melyben hősiességét be kell bizonyitani. Kinyitotta az ajtót s kirohant a hózivatarba. Térdig a hóba süppedve a mozdonyig küzdi magát, a hol a vonat vezérei haditanácsot tartottak. Nem sokára visszatért a konduktorral.

— És ha a nagymogul maga volna, akkor sem segithetek. De igaz is! Mem messzire van az őrház; ott el lehetne helyezni a hölgyeket. Haló! Sabatier!

A vonattól egy második lámpa is elvált.

— Vezesse, Sabatier, az uraságokat az őrházba.

Thaly Kálmán s Holló Lajos. A vitát hétfőn folytatják. Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztette javaslatait a ház munkarendjére nézve, melyeket elfogadtak. Az ülés végén Pázmándy Dénes interpellált a ház elnökének és a képviselőknek a legfelsőbb audienciákon szokásos fogadása tárgyában. Vekerlének erre adott tapintatos és korrekt válasza minden párton igen kellemes benyomást tett.

— **Belföldi hirek.** (A király) szombaton este távozott Bécsből, hogy ott Gizella főherczegnővel találkozzék. — (A magyar delegáczió k) elnöke, Tisza Lajos gr. eddigi elnök helyett gr. Andrássy Tivadar, a képviselőház alelnöke lesz. — (Kálnoky külügyminiszter) Wekerle miniszterelnökkel hosszasabban értekezett. — (Főrendiházi tagok) köztük gróf Zichy Nándor, gróf Csekonics Endre, több püspök sat. egy értekezletükön elhatározták, a melyen kijelentették, hogy a költségvetési vita alatt csak az elvi álláspontot fejtik ki, akcziót majd az egyházpolitikai javaslatok tárgyalása alatt fejtenek ki. — (Az ág. ev. zsinaton) Péchy Tamás elnök felszólalására mellőzték Szentiványi Árpád s társainak az egyházpolitikai kérdésekre vonatkozó inditványát s a zsinat az 1868-iki LIII. tvcz. 12. §-sa mellett foglalta állást. Ő Felsége a zsinat tisztelgő tagjait igen kegyesen fogadta.

— **Külföldi hirek.** (Egy ausztriai ujság) irja, hogy a főherczeg utjának, tulajdonképpen az a czélja, hogy felkeresse Orth Jánost tartózkodása helyén, amelyet a bécsi udvar, nagyon jól ismer. — (A német birodalmi gyülés) ötven szavazattal elvetette a hadsereg szaporitásáról szóló javaslatot, valamint Huen nek a kormány által támogatott módositványát. Az eredmény kihirdetése után Caprivi birodalmi kanczellár felolvasta Vilmos császár rendeletét, mely a birodalmi gyülést feloszlatja és az uj választásokat junius hó 15-ikére tüzi ki. A rendelet felolvasása óriási izgatottságot keltett. — (Home rule javaslat) ellen 5100 kérvényben közel százezren peticzionáltak, mig mellette csak 21 kérvényt nyujtottak be. Gladstonet Irlandért való erélyes elenállási megbuktatja.

Közigazgatási bizottság.

Debreczen, május 7.

Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága, a mint már röviden jelentettük, pénteken d. u. 3 órakor, gróf Degenfeld Schomberg József főispán elnöklése alatt, ülés tartatott a városházán.

Az ülésen előadott jelentéseket a következőkben ismertetjük:

I. Rendészet. A rendőrség által letartóztatott lopásért 10 egyén, rendőri kihágásért 102, összesen 112. Ezek közül a kir. ügyészségnek átadatott 10, a rendőrség által megbüntetve lett 102 rab.

A városról eltolonczoltatott 37, a városon keresztül tolonczoltatott 25, — kényszer utlevéllel kiutasittatott 17, — összesen 79 csavargó.

II. Iparügy. A rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság által különböző iparágak önálló gyakorolhatása végett összesen 35 egyén láttatott el iparigazolványnyal. Ipartörvényellenes kihágásért pénzbirsággal 3 egyén lett büntetve. — Munkakönyv 130 db. adatott ki.

III. Katonaügy. A katonai létszám volt: közöshadseregbeli 1008 ember 138 ló. — Magy. kir. honvédség 1066 ember, 202 ló, összesen 2074 ember, 340 ló — A lakosságnál állandóan elszállásolva volt 18 ember 2 lóval. Mint átkelő beszállásoltatott 3 törzs és 12 főtiszt.

IV. A dóügy. A lakosság által a lami adó fejében befizettetett: mult évekről 8721 frt 64 kr. folyó évről 7230 frt 95½ kr, késedelmi kamat 309 frt 77 kr. összesen 16,262 frt 36½ kr.

V. A községi biróság ügyforgalma. Hátralék mult hóról 19 db. uj panasz érkezett 450 db. összesen 469, ebből elintéztetett 448, marad, hátrány a hó végéig 21, fellebbezés felterjesztetett 11.

A városi t. főorvos dr. Sárváry Gyula következőkben terjeszté be jelentését. A közegészségi állapot április hóban erősebben volt megtámadva, mint az ezt előző hóban, a mennyiben több megbetegedés és több haláleset fordult elő. A megbetegedések a kiskoruak között járványosaun uralgó kanyarón kivül, leginkább a légző szervek hurutos és lobos bántalmaiból és számos influenza esetből állottak. Kanyaróban történt 101 megbetegedés, 3 eset halállal végződött.

Népesedés apr. hóban: Született a város kül és belterületén élve helv. hitv. 72 fi, 65 nő, összesen 137; rom. kath. 22 fi, 28 nő, összesen 50; ágostai hitv. 1 fi, 1 nő, összesen 2; izraelita 4 fi 6 nő, összesen 10; összesen 99 fi, 100 nő, esett 1000 lakosra 3·41%, évi átlagban 40·92%. Halva született 5 fi, 5 nő. Halálozás. Meghalt a város bel és külterületén összesen 83 fi és 77 nő, összesen 160 1000 lakosra 2·74%, évi átlagban 32·88%. Rendkivüli haláleset volt 3 öngyilkosság. A születések száma 39-el mulja felül a halálozási eseteket. Házasságra lépett helv. hitv. 31 pár; róm. kath. 9 pár; ágostai hitv. 2 pár; izr 3 pár, összesen 45 pár.

A közkórház betegforgalma a következő volt: Átjött ápr. hóra 42 fi. 49 nő, összesen 91; felvétetett áprilisban 88 fi, 99 nő, összesen 187, elbocsáttatott ápr.-ban 47 fi, 69 nő, összesen 116; meghalt apr.-ban 5 fi, 6 nő, összesen 11; maradt május hóra 78 fi, 73 nő, összesen 151; Orvos rendőrileg megvizsgáltattak a piaczra hozott élelmi czikkek, mely alkalommal borsóka kór miatt 9 drb sertés husa semmisittetett meg.

Eötvös Károly Lajos tanfelügyelő jelentésének legfontosabb mozzanata az volt, hogy a Gőnczy-egyesület debreczeni járásköre megalakult és müködését felolvasások rendezésével megkezdette. A tanszer muzeumi központi bizottság által rendezett felolvasásnak maradandó eredménye is igérkezik: a debreczeni jótékony nőegyesület az e felolvasás alkalmával ismertetett nőipar iskola eszméjét megtestesitni törekszik, s az előhaladott munkálatok kivitásba helyezik már szeptemberben megnyithatását ezen áldásos tanintézetnek, melynek czélja az iskolai elméleti tanulmányok befejezése után azokat a kézügyesség, izlés és háztartási foglalkozások fejlesztésével kiegésziteni s ez által a növendékeket a háztartásnak olcsóbbá, kényelmesebbé és vonzóbbá tételére oktatni s általán a női munka és keresetképességét fokozni. Kezdeményezés történt még nevezett központi bizottság részéről Debreczenben tanszer kiállitás rendezésére, a tanfelügyelői hivatal részéről pedig iparos segédek rajzoktató tanfolyamának létesitésére.

Szinház

* **Tiszay Dezső szintársulata** szombaton, e hó 6-dikán kezdte meg előadásainak sorozatát Nyiregyházán az arénában melyet a lehetőség szerint kitataroztak ki tisztitottak, még pedig a „Próbaházasság"-gal, ezzel a nagy népszerüségre vergődött énekes bohósággal. Tiszai Dezső szinigazgató, nejével Ellinger Ilonával, Debreczenben időznek. Tiszai Dezső meglátogatta Suvich ezredest, a kitől reményt kapott arra nézve, hogy a katona zenekar öszszel esetleg játszhatik a szinházban. Tiszainak a nyárra saját 12 tagu zenekara van, azonban 6 cseh megszökött s igy a „Próbaházasság" megnyitója alatt csak 6 jutszott, tüntetés nem volt!

A tábornok boldogabbnak érzi magát, mintha csatát nyert volna; visszatért a kocsiba s tudatta a királynéval közbenjárásának eredményét. Háromszáz méter hosszu ut megtevése után a három utas a vasuti őr alacsony szobájában volt s ruháikról és czipőikről lerázogatták a havat. Az őr még néhány darab fát dobott a kemenczében ropogó tüzbe, a királyné pedig körülnézett az idegen szobában.

Egyszerü parasztszoba. A falon régi puska függött a szekrényen nehány virágos tányér. A királyné figyelmét egy bölcső kötötte le, melyből ébredező gyermek hangjai hallatszottak. A vasuti őr gyorsan a bölcsőhöz ugrott s ringatta.

— Csak aludj szivecském! Ezek papuska barátai.

A királyné, miután prémes bundáját levetette és svéd keztyüit lehuzta, leült egy nádszékre.

— Az ön leánya ez? kérdezte a királyné.

— Igen asszonyom, az én Lillim; a jövő hónapban három éves lesz.

— De . . . hol van anyja? kérdezte a királyné némi habozással, mire az őr a fejét rázta. — Özvegy tehát?

Az őr ismét tagadólag rázta a fejét. A királyné mélyen megindulva, felállott. A bölcsőhöz lépett, melyben Lilli, a kicsiny ebecskét szivéhez szoritva ismét elaludt.

— Szegény gyermek, sohajtott a királyné — Nemde asszonyom? . . . Valóban, szegény gyermek! Van anyja, de anyjának nincsen szive. Hogy elhagyott, az az én hibám. Rosszul cselekedtem, hogy fiatalabb asszonyt vettem, mint a milyen hozzám illett. Azt is rosszul tettem, hogy magában hagytam a városba menni, a hol rossz ismeretséget kötött . . . De ez a gyermeket elhagyni! Nemde asszonyom, nyomorult dolog? Egymagamnak kell a szegény teremtést felnevelni. Nehéz feladat, ha az ember nem akarja a szolgálatot elhanyagolni. Ejjel, ha megszólal a jelző harang, egymagára kell hagynom a siró kicsikét. Nappal magammal viszem. Legtöbb fáradtságom a ruhácskáival és a fökötőcskével van. Szerencsére a zuávoknál szolgáltam Algirban s ott megtanultam a tüvel és czérnával bánni.

— De jó ember, szólt a királyné, ez nagyon nehéz dolog. Csak van valahol a közelben falu és ott jó emberek, a kik a kicsikét felnevelik . . . s ha csak a pénzen fordul meg . . .

Az őr ismét csak a fejét rázta.

— Nem, nem! Nem vagyok büszke s mindent hálás szivvel fogadok el, a mit kicsiny Lillimért tesznek, de hogy elváljak tőle, soha! Egy órára sem!

— De hát miért nem?

— Miért? Mert csak önmagamban bizom, hogy a gyermeket annak nevelem, a mi anyja nem volt: becsületes asszonynak. De, bocsássa meg, szükség van rám a vonalon. Nem lenne oly szives a gyermeket kissé ringatni?

Ugyan mire gondolhatott a királyné, mikor ama téli éjjel egy óra hosszat ült a vasuti őr leánykája bölcsőjénél és ringatta?

Kint a vonalon ezalatt befejezték a lapátolást. A segitségre jött munkások kiszabaditották a mozdonyt a hóból. A mozdonyvezető helyén állott, felnyitotta a szabályozót, megnyomta a sipot s megkisérelte a gép szerkezetét rendbe hozni. Sokáig tartott, mig a mozdony uj életre támadt. Végre nehéz sohaj tört ki belőle s még félig alélva, nehézkesen, néhányszor megforgatva kerekeit, mentes az utat folytatni lehetett.

Mikor a vasuti őr az ajtót felnyitotta s bekiáltott: „Előre uraságok, a vonat indul!" a királyné aranynyal telt erszényét és az ibolyacsokrot, mely övére volt tüzve, a bölcsőbe tette s ezután visszatért a kocsiba.

Ő felsége az egyszer csak néhány rövid óra hosszat időzött Párisban. Rögtön visszautazott székhelyére, a hol egészen fia nevelésének szentelte magát. A sok nevelőnőt, a kiknek magas főkötője árnyat vetett a gyermekre, valamennyit nyugdijazta. Ha a kis Sándor felnő, az lesz, a mi apja nem volt: jó király. Öt éves csak, de a nép már szereti. Es ha anyjával országa jó régi vasutain utazik s ha az ablakon át meglát egy vasuti őrt, a ki karján gyermekét tartja, akkor anyja intésére csókot dob a gyermeknek.

* **Szinházak Budapesten.** A budapesti népszinházban szombaton este az Eötvös-egylet Helvey Laura és P. Márkus Emilia vendégszereplésével a „Két árva“ került előadásra. Az „Otthon“ javára a népszinházban „A falu rosszát“ adják 12-én, Blaha Lujza és P. Márkus Emilia közremüködésével.

* **Szinészet Nagyváradon.** Nagyvárad városának közlekedési és szépészeti szakbizottsága tegnapelőtt tartott ülései a nagyváradi állandó szinházat a Bémertérre ajánlja épiteni, még pedig a Knapp Ferencz és társai által beadott ajánlat és tervrajz értelmében, azzal a változtatással, hogy a szinház körül a miniszteri rendeletben előirt 10 méter széles utcza legyen; s annak kikötésével, hogy ha a terv kivitele az ajánlaton előirányzott 192,000 frtnál többe kerülne: az ne a várost, de a vállalkozókat terhelje, minek biztositékául Knapp és társai 100,000 forintot tesznek le. Az inditvány mellett és ellene egyenlő számu bizottsági tagok nyilatkoztak, s az elnöklő Papp János hivei a közgyülésen erős akcziót szándékoznak kifejteni álláspontjuk mellett.

* **Szinészek a Püspökfürdőben.** A Püspökfürdőben üdülő közönségnek a saison folyamán a szinielőadásokban is lesz alkalma — gyönyörködni! Hir szerint Homoky László szinigazgató készül a nyáron társulatával előadásokat rendezni a kursalonban. Ezen szándékát természetesen attól teszi függővé, hogy lesz-e a fürdőhelyen elegendő publikum.

* **Szinház Ujvidéken.** Ujvidéken Dungyerszky Lázár, a szent tamási nábob, ottani telkén saját költségén monumentális szinházat épit, a mely magyar és szerb előadásokra megfelelő bérért rendelkezésre fog állni. A szinház a modern igényeknek teljesen megfelelőleg lesz berendezve s alaptalai már kinn vannak a földből azon a diszes téren, ahol emelkedni fog. Ugyanott most a városháza és a r. kath. uj templom is épül.

Irodalom—müvészet.

* **„Az őshaza felkutatása“** czimmel érdekes kis füzet jelent meg. Hollóssy István irta. Az őshazáról és a keresőiről irt. Fölemliti, hogy az ázsiai dzungar nép egy törzsét Kosuthoknak nevezik. Ezek Dsengiz-kán testőrei voltak. Besse János utazó leveleiből pedig ismerteti a kaukázusi családneveket, amelyek között a Dombai, Zumboti (Szombati) és Apboni (Apponyi) családok Grorgiában ma is élnek. A füzet egyébiránt azért van irva, hogy Zichy Jenő gróf ne haloga sa az utazást. Bizony érdekes is, hasznos is lenne, ha Zichy Jenő gróf a könyv adatai után megindulva, elhozna egy nehány millió ősmagyar — uj adófizetőt.

Vegyes hirek.

* **Tisza István szerencséje.** Egy pozsonyi lapnak irják Budapestről, hogy Tisza István egészen váratlanul egy millió forintot örökölt. Körülbelül százhusz évvel ezelőtt egy magyar mágnás, a Török grófok ose egy bécsi bankban 30.000 forintot tett le, amiről eddig az érdekelt rokonok közül senkinek sem volt tudomása. Ez az összeg azóta a kamatok kamatjával mintegy két millióra szaporodott fel. A felét a pozsonyi lap szerint Tisza István kapja, a másik felét pedig a Számay-család örökli.

* **Ott is a patronatus.** Schlauch nagyváradi püspök és Csaba városa között komoly konfliktus készül a kegyuri jog rendezetlensége miatt. A város nem akar csak 13.000 forint átalány összeget adni a csabai parókia fentartására, a püspök pedig 20.000 forintot akar. Radnay prépost a napokban érkezik ide, hogy a harmadik egyezkedési tárgyalást megtartsa. A dolog valószinüleg pörre kerül.

* **Gyászrovat.** Kornis Béla, VIII o tanuló Nyiregyházán elhunyt A 21 éves ifju holttestét a családi sirboltba szállitották.

* **Öngyilkos huszárhadnagy.** Kuhinka Ferencz, előkelő budapesti polgári család tagja, h. hadnagy, magát Keszthelyen egy fogadóban meglőtte. Állapota reménytelen.

* **Pasteur haldoklik.** Pasteur, a nagy franczia orvos halálának bekövetkeztét várják minden pillanatban. Pasteur ugyanis szivbajban szenved, a mely elérte a legveszélyesebb stádiumot.

Helyi hirek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felekneh felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, május 8-án: változó felhőze, hüvös, helyenként csapadék.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Május 11. A debreczeni tornaegylet b.-ujfalusi távgyaloglása.

Május 13. A dohán-gyári munkások majálisa a nagyerdei vigadóban.

Május 13. Ábrányiné, Wein Margit hangversenye az „Arany Bika“ disztermében.

Május 15. Hajduvármegye közgyülése.

Május 17. A gazdászok majálisa a Dobos-pavillonban.

Május 20. Sajtóügyi végtárgyalás.

Junius 1. Az ev. ref. theologiai akadémia hallgatóinak majálisa a nagyerdei vigadóban.

Junius 20—24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.

Május 21. A keresk. ifjak egyesületének kirándulása Szatmárra.

Junius 25 Az iparos kör jubileuma.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— **Országos tanszer-kiállitás Debreczenben.** Szombat dé után a városháza nagy tanácstermében nagy horderejü értekezletet tartottak azok, kik Debreczen sz. királyi város kulturális fejlődését kivánják dokumentálni. Az értekezleten jelen voltak a helybeli népoktatási intézetek legkiválóbb tanférfiai és a közoktatásügy iránt meleg érdeklődéssel viseltető tanügybarátok. — Az értekezlet — hosszas eszmecsere után abban állapodott meg, hogy a jövő évben nemcsak tanszerkiállitást, hanem egyuttal országos tanügyi kiállitást is rendez.

— **Uj bölcsészeti tudor.** Nagy Zsigmond tanár főgymnasiumunkban a német nyelv tanára, mult héten bölcsészettudori vizsgát tett és diplomát nyert Budapesten a magyar és német nyelv s az indogermán összehasonlitó nyelvészet köréből.

— **Lelkészválasztások.** A szatmári egyházmegye köréből két uj lelkészválasztásról kaptunk tudósitást. A zsarolyáni egyházközség nevezetesen ápr. 30-án 13 szavazattöbbséggel Csiszár István istvándi segédlelkészt, az istvándii egyházközség pedig ugyanazon napon Kassay Béla debreczeni segédlelkészt választotta meg rendes lelkészévé. Utóbbi helyen egyhangu volt.

— **Markovics-gyászünnep a főiskolában.** A debr. ev. ref. főiskola énektermében tegnap dél-előtt ½11 órakor kezdődött Markovics Ivánnak a magyar gyorsirás meghonositójának gyászünnepélye, ki a mult hó 4-én halt meg Budapesten. Nagy közönség gyült össze a teremben, s a hölgyek szép számmal voltak képviselve. Az ünnepélyre az elhunyt özvegye hirtelen közbejött betegsége folytán nem jöhetett el, helyette az özvegy nő testvére Spiegel Valterné jelent meg férjével s kis leányával. Az ünnepély programmjának első számát az énekkar gyászéneke (Verditől) képezte. A szépen előadott ének után Csiky Lajos theologiai tanár s a gyorsiró egylet felügyelő tanára mondott lendületes megnyitó beszédet, melyben Markovicsról mint magyar Gabelsbergerről emlékezik meg, ki első uttörője volt a magyar gyorsirásnak. Buzditá az ifjuságot az e téreni munkálkodásra Felolvasá ezután a Markovics Ivánné táviratát, melyben meghatva köszöni meg a meghivást az ünnepélyre, melyet elhunyt férje emlékére rendeztek, de a melyre gyöngélkedése folytán nem jöhetett el s egyuttal 100 forintot adományozott az egyletnek irás-verseny alapra. Ez a 100 frt a gyorsiróegylet vagyonában Markovics-alap néven fog szerepelni. Ezután Szücs Béla egyleti elnök olvasta fel nagyszabásu emlékbeszédét Markovics Iványról. A felolvasót élénk tapssal jutalmazta a közönség. Majd az énekkar adta elő Kreutzer „Kápolnáját“ praecezitással. Következett a Diószegi Mihály 4 é. theologus szavallata, ki Révi Nándortól szép ódát adott elő „Markovics halálára“ czimmel. Mind a szerzőt, mind a szavalót hangos éljenzéssel tüntték ki. Veres István egyleti főjegyző „a gyorsirás multja és jelenéről“ tartott szakszerü felolvasást. Végül az énekkar a szózatot énekelte, s ezzel az ünnepély ½12 órakor véget ért.

— **Zsigmond napját** Ér-Semlyénben fényesen ülték meg e hó 2-án a Szunyogh Zsigmond földbirtokos házában. Jelen voltak a vidám mulatságon, asszonyok: Fráter Béláné, szül. gróf Rédey Julia, Brem Jánosné (Székelyhid), Morvay Tihamérné (Margitta), dr. Szirmay Vilmosné, Vég Józsefné, Fényes Zoltánné (Nadántelek), Horváth Miklósné, Fényes Dienesné, stb.; leányok: Brem Elza (Székelyhid), Magyari Gabrielle, Szilágyi Pálma, Szunyog Katinka, s b. A vendégek közt ott voltak: Szunyogh Sándor, kir. tan. (Debreczen), Fráter Béla, Morvay Tihamér (Margitta), Dobozy Kálmán (Ér-Mihályfalva), Erős Zoltán, Végh József, az Álmosdon állomásozó huszár tisztikar csaknem teljes számban, Kalmár Ignácz, Schwarz Vilmos (Nagyvárad), Horváth Miklós, Bárdos Lajos, Szunyogh Kálmán, Szeley József (Derecske), Szentkirályi Tivadar, és még mások.

— **Majális.** A debreczeni ev. ref. theol. akadémia hallgatói segélyegyletük javára, junius hó 1-én, a nagyerdei vigadóban zártkörü nyári tánczmulatságot rendeznek. A bizottság tagjai: Jánossy Zoltán elnök, László Gyula alelnök, Konrád Géza alelnök, Baltazár Dezső jegyző, Fazekas Gyula pénztárnok, Virágh István pénztárnok, Domby László ellenőr, Diószeghy Mihály ellenőr. Ablonczy Andor, Ablonczy Pál, Bajkay Zsigmond Bakóczy Endre, Baksay Árpád, Barkász Kálmán, Barla Sz. Titusz, Baróthy Béla, Beőr Kálmán, Bélteky Lajos, Csia Kálmán, Csutoros Albert, Erdős Lajos, Fehér Gula, Füsy József, Fekete Sándor Gáspár László, Győrffy József e. f. Harsányi Sándor, Horváth Imre, Keresztesi Károly, Kovács Lajos, d) Kovács Lajos, Kovács Sándor Lencz Géza, Losonczy Endre Makai Elek, Nagy Márton, Paulay Viktor, Páli Lajos, Sáfrány Lajos, Sipos Károly, Soltész Elemér, Szabó János, Szabó Mihály, Szilágyi Imre, Szücs Béla, Tóth László, K. Tóth Sámuel, Ujlaky Béla, Valádi Mátyás, Veress István, a rendező bizottság tagjai. Belépti-dij személyenként 1 forint; családjegy 3 forint. Jegyek előre válthatók Szentkirályi Tivadar — továbbá Erdélyi és Buzágh urak üzletében. Kezdete este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapi ag nyugtáztatnak.

— **Szerencsétlenség a czirkuszban.** Wollnei czirkuszában tegnap este szerencsétlenség történt. — Javában folyt az előadás, s az ügyes mutatványokkal mindenki meg volt elégedve, midőn épen Tardini olasz lovászmester productiója következett, kinek megjelenését kivánczian várta a közönség, mert Tardini a legügyesebb lovászmesterek egyike és ritkán láttunk még oly elegáns lovart, mint ő. Nem sokáig kellett várni; ostorpattogás és a trombiták hangos recsegése között jött elő Tardini, maga után vezetve egy remek pej csődört, a mely a köröndre érve, folytonos ugrásokkal, bőszülten nyargalt körőskörül, azonban Tardini egyetlen szempillantása elég volt, hogy a bősz állat megjuhászodjék, sőt Tardini vezényletére s a zene ütemei szerint a legszebben lejtette a walczert, a mivel a lovászmester nagyon meg volt elégedve, mert megveregette hátát és homlokát s

szokás szerint czukorral kínálta. Ekkor következett be az izgató jelenet. A ló ugyanis, nem tudni mitől, izgatott lehetett, vagy nem látott, nem hallott, és nem érzett semmit, csakhogy egyszerre a lovászmester iszonyu jajkiáltást hallatott, s jobb kezét, melylyel a czukrot a ló szájába tette, vértől elboritva s majdnem teljesen keresztül harapva kapta abból ki. A közönség természetesen felugrált helyéről s ijedten tolakodott a szerencsétlenség szinhelyére. A boldogtalan lovászmester azonban betámolygott az öltözőbe, hol összeroncsolt kezét hidegvizben áztatták s rögtön orvosért küldtek. A megjelent orvos konstatálta, hogy a sérülés bár nagyon sulyos, de nem valószinü, hogy azért amputálni kellene kezét! Erre a közönség is nyugadtabb lett s az előadást tovább folytatták mintha mi sem történt volna. Tardinit a közkórházban ápolják, hol dr. Csikos kezelőorvos kijelentette, hogy a ketté harapott csont összeforr s Tardini 10—12 nap mulva elhagyhatja a kórházat

— **Hymen.** Lapunkat közelről érdeklő hymen kirekről adunk ezuttal számot Szabolcska Mihály jeles fiatal költőnk e hó 24-én esküszik örök hüséget Kun Erzsike kisasszonynak, Kun László m.-pályii ref. lelkész leányának. — Sebők Gyula, hirlapiró társunk, lapunk fővárosi rendes tudósitója, tart. hadnagy május 7-én d. u. 6 órakor tartja esküvőjét a Kálvin-téri ref. templomban Andrássy Esztike kisasszonynyal, egyházlakai és csukárdi Andrássy Nándor budapesti ügyvéd leányával.

— **A debr. á. tisztviselők** lakbérilletményének a IV.—VI. katonai szállásbér-osztályhoz képest leendő sorozása és megállapitása által szenvedett sérelem orvoslása tárgyában f. é. Aprilis hó 25-én tartott értekezlet megbizásából elkészitvén a kiküldött bizottság a magas kormányhoz fölterjesztendő, tüzetesen megokolt emlékiratot: ennek megállapitása s a további lépések meghatározása czéljából f. hó 11-én csütörtökön — d. e. 11 órakor a városház nagytermében tartandó értekezletre van szerencsém a helybeli összes áll. tisztviselő urakat a hivatalfőnök urak s a hirlapok utján tisztelettel meghivni. Debreczen, 1893. Május 6-án Eötvös Károly Lajos értekezleti elnök.

— **Himlő oltás.** Hajduvármegye alispánja elrendelte, hogy az 1877-ik évi 27-ik t. cz értelmében az ujra oltás folyó évi május és junius hónapban, szükség esetén szeptember hónapban eszközöltessék.

— A **helybeli lövésztársulat** tegnap vasárnap a nagyerdei lövőházban választmányi ülést tartott, melyen az uj lövőháznál a falak nedvessége folytán eddig elmaradt falfestés eszközöltetése, továbbá a régi lövőház átvétele és az ujnak átadása iránt a városhoz kérvény intézése határoztatott el s ezenkivül a tisztujitó közgyülés a folyó május 11-ikének d. u. 3 órájára tüzetett ki, s erre a lövészet iránt érdeklődők is meghivandók, hogy az uj életet kezdő társulat tagjai közé léphessenek s az alakitandó tisztikar megválasztásában részt vehessenek. A lövészet megkezdése a szakadó eső miatt nem volt lehetséges.

— **A nőegyleti árvaház** javára eszközölt házankénti gyüjtések eredménye a következő:

I. Szallár Ferenczné és Muraközy Róza urnők ivén; Nagy és kis Csapó sezek melléki utczáiról: Stenczinger Károlyné, Kis Sándor, Simonffy Emilné, Tóth Sámuelné, Gróf Kornizs Zsigmondné, Gödényi Józsefné, id. Liptai Miklósné, Kéky Sándorné Hajdu Gyuláné, Előry Sámuelné, Barcsay Miklós é Knoll Rudolfné 2—2 frt. — Szántainé özv. Kardos Istvánné, Dr. Orbán Józsefné, Fábián Lajosné, Berghofferné, özv. Király Imréné, Dr. Kolmár Barnáné, özv. Sik Jánosné, Pongrácz Gézáné, Biró Károly Strausz N. Klein és Schwarcz Telegdi Lászlóné Dézsi Lajosné, Tóth Ferenczné, Peleskey Józsefné, Magos Györgyné, Fráter Gyuláné, Lux Albertné, özv. Czéky Lajosné, özv. Tomanoczyné Ujhelyi Andrásné, Balogh Ferenczné, Budaházy M.-né, Balogh Imréné, Ganovszky Lajosné, Berényi Gáborné, özv. Koncz Lajosné, özv. Balázs Sándorné, Dobray Istvánné, Kovács Mihály, Erőss Jakabné, Vilmos Lajosné, Varga Ferenczné, ö v. Mede Gyuláné, Dr. Balkányi Edéné, Szilágyi Imréné, Bay Ferenczné, Dr. Szentpályi, Balázs Ödönné, Szabó Pöltl Anna, Nagy Ferenczné, Eötvös K. Lajosné, Kálmánczhei Mórné, Szinay Gyuláné, Mayer Adolfné, Krafftné, Hieronyminé, Kovács Lajosné, Náday Rezsőné, Boczkó Sámuelné, Kolbenheier Edéné, özv. Király Józsefné, Hutiray Béláné, Gr. Bethlen Sarolta, Fodor Józsefné; Horváth János, Trocsányi Ferenczné, Polgári András Egy valaki, Deák István Liptay Gáborné, Nánássy Lajosné, Kovaiczkyné, Dankó Ferencz 1—1 frt. — Rácz András 80 kr. Csapó Krisztina, Fehér Andrásné, Korpásiné, 60—60 kr. Klein Ignáczné, Törő Imréné, Péter Pálné Szerdahelyi Adolfné, Vértessy Gyuláné, N. N., Sepsy Dezsőné, özv. Körösi Jánosné, özv. Sepsi Pálné, Kállayné, N. N., Egyvalaki Borus Mihály, Rozenthal, N. N., Erdélyi Gyuláné, N. N., Miskolczy László, Ziherman Hermanné, N. N, Eggman Ferenczné, N. N., Kéki Istvánné, Valotay Gyuláné, Madics Imréné, Matolcsyné Csapó Ferenczné, Varga Imréné, özv. Bereczky Ferenczné, Bácsy Julia, Dusa Istvánné, Vas Jánosné, Szatmári M. Kolláth Teréz 50—50 krt N. N, Egy valaki, N. N., Madarasyné Fridmanszky, Püspöki Lajos, Horváth Ferencz, Kállay József, Vágó Károly, Juhász István, N N, Tarsinszky 40—40 krt. N. N. 39 krt, Egy valaki, N. N., Dr. Bruckner Ernőné, N. N., Juhász József, V. V., Polgári Dánielné, Kaufmanné, Hornyák András, N. N., Tamássy Ferenczné, Borsay Mária 30—30 krt. Fábián Jánosné, Egy valaki, Egy valaki, Nagy Gábor, N N. Csicsó Lajos, N. N., N. N., Bácsi Ferencz, Géber Mihály, Szilágyi Istvánné, Egy valaki, N. N., M. M., Spiczné, Soltész Ferenczné, Bartha Lajos, N. N. Replicz Jakab, Molnár Ambrusné, Sz. Nagy Gusztáv, Szabó Ferencz, N. N., Pongor Istvánné, Barthné, Beleznayné, Bácsy Andrásné Szabados Ferenczné, Veszpréminé, Ménes Andrásné, Béldi Istvánné, Baranyi Györgyné özv. Szikszayné 20—20 kr N. N. B. B. Molnár Bandi, N. N., N. N, N. N., özv. Győry István, P. J. Lövyné, Schvarcz Jakab, Szilágyi Mihály, Nagy Károlyné, Bodnár Mórné 10—10 kr. Összesen 125 frt 79 kr. Bácsy Lászlóné ½ véka bab. Boldog Sándorné tengeri, Luczy Mihályné tengeri, Balogh Józsefné füstölt hus, Szathmáry Antalné, 5 liter bab, Bihari Istvánné 10 l. bab.

— **Hangverseny jövedelme.** A f. h. 13-án a helyben állomásozó 39 gyalog ezred zenekara által a veszprémi és téglási tüzkárosultak javára rendezett hangverseny alkalmával felülfizettek dr. Wolafka Nándor v. püspök 6 frtot. N. N. 40 krt. A tiszta jövedelem a mint már jelentettük — 150 forint körül van. —

— **Halálozás.** Id. Polgár Szathmáry István városi köztörvh. bizottsági tag ma reggel életének 71-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult e hó 10-én d. u. 3 órakor fog a Miklós utczai 1956. számu házától a ref. nagytemplomban tartandó rövid ima után a hatvan utczai sikertben örök nyugalomra letétetni. A temetést a „Kegyelet“ temetkezési intézete rendezi.

— **Malom tüz H.-Böszörményben.** Vasárnapra virradóra H.-Böszörményben valószinüleg gyujtogatás következtében tüz ütött ki az ottani gőzmalomban, mely egy részvény-társaság tulajdona. A böszörményi tüzoltóság azonnal a helyszinére ment, de az ekkor már nagymérvü égést lokalizálni nem lehetett. 12 óra hosszant égett a malom, ugy, hogy tegnap délben még füstöltek a falok közül a teljesen leégett malom szerelvények. Nem is maradt meg egyéb az épületből, mint a füstös fal. — A kár körülbelől 15—20000 frt.

— **A budapesti honvéd-szobor** leleplezésének ünnepélyének alkalmával a debreczeni 48—49 iki honvéd egylet is koszorut óhajt helyezni a hősök emlékoszlopának talapzatára. Hogy a kegyeletes elhatározás megvalósulhasson, az egylet elnöke Zilahi Sebess György elnök lapunk utján szólitja fel a hazafias érzelmü közönséget, hogy a szép czélhez adományaival járulni sziveskedjék. Az adományokat nyilvános nyugtázás mellett szivesen fogadjuk, s azok átadhatók Kapros Gábor honvédegyleti pénztárnok urnak is.

— Az **intendás második körutja.** Gróf Zichy Géza az énekpróbák érdekében május 9-én kezdi meg második körutját. Ezuttal a Dunántul nevezetesebb városaiba látogat el. Az énekpróbák sorrendje a következő: Győrött május hó 9-én, Sopronban május 10-én, Szombathelyen május 11-én, délelőtt Nagy-Kanizsán, május 11-én délután, Pécsett május 12-én, Székesfehérvárott május 15-én; kapcsolatban meg mlitjük, hogy a Zichy Géza gróf által a debreczeni dalárdához intézett s az elnökség által közzé tett felhivás folytán egy egyén jelentkezett próba felvételre, nevezetesen: Ónody Jenő fitanitó-orgonista és dalárdista elnök Csányban (Hevesmegye.) Ezen jelentkezést a dalegylet elnöke a mult héten hozta tudomására az intendánsnak, ki valószinüleg még e hóban jön városunkba a felvételi próbaéneklések megtartására, ez utazását egyébbként befejezett igéretéhez képest elindulása előtt 8 nappal a dalegylettel tudatni fogja, hogy a jelentkező a próba idejére előállitható legyen.

— **Lagzi Magyariéknál.** Régi dolog, hogy azok, akiknek hivatásuk másokat mulattatni és kiszolgálni, mindég kiteszik magukért, a mikor maguknak akarnak egy jó napot csapni. Azért sikerülnek mindég szépen a pinczér-bálok és a czigány lakodalmak. Fényes lakodalmi ünnep volt a Magyari Imréé is, a Magyari testvérek kitünő zenekarának egyik primásáé, ki — a mint már jeleztük — szombaton d. e. vezette oltárhoz a budapesti kálvintéri templomban Radics Lili k. a.-t, Radics Vilmos a Miskolczról Budapestre költözött hires czigány-primás leányát és Radics Béla nővérét. Fényes esküvő volt az, a mely alkalommal a templom megtelt nem csak rokonokkal és ismerősökkel, hanem diszes közönséggel is. Esküvő után villásreggeli volt az örömapa házánál, a d. u. gyorsvonattal pedig elindultak Debreczenben. A násznéppel jött a menyasszony testvérén kivül több fővárosi fiatal gavallér is. Debreczenbe kezdődött a násznnep második része. Az indóháznál várakoztak a helybeli czigány zenekarok tagjai családjaikkal s többen a közönségből is. A vonatról leszálló násznépet hatalmas éljennel fogadták, mire Katona Imre, a „Debreczeni Hirlap“ szerkesztője nehány szó kiséretében szép bokrétát nyujtott át a menyasszonynak, szép tanujelét adva ezzel a Magyari-féle zenekar iránti gyöngéd figyelmének. A násznép most kocsira ült s a hosszu sor körutra indult. Az első kocsiban ült a nászbottal kezében Dajna Bandi, az ösmert kibőgős. A menet általános feltünést keltett a városban. Odahaza aztán következett a gazdag vacsora és a vigalom amely még hajnalban sem akart véget érni, melyen a pezsgő, a felköszöntő, a nóta, a táncz és minden a mi szemnek, szájnak, fülnek és szivnek kedves. Magyari Imre és Dajna Bandi szebbnél szebb nótákban gyönyörködtették az ifju menyasszonyt. Volt üdvözlő távirat is elég. — Négy szoba és egy sátor zsufolásig megtelt vendégekkel, kik között szép számmal voltak képviselve a város uri körei, köztük kivált az aranyos ifjuság. Mindenki tiszta szivvel kivánt jó szerencsét a derék primás és szép ifju feleségének a tiszta szerelemből kötött frigyéhez!

— **Beszakadt csatorna.** A hatvan utczán épülő uj reáliskolából földalatti csatornát készitettek betonból, mely az utcza hosszában végig menő nagy kanálisba vezetett. Tegnap a mint a lóvonat átment a még gyenge épitményen, az uj csatorna bolthajtása beszakadt. A kocsis nem vette észre, hogy a felszinen kissé behorpadt föld alatt üreg tátong; ráhajtotta a lovat, a mely belépve a nyilásba, eltörte a lábát, még sulyosabb sérüléseket szenvedve a rárohanó kocsi kerekeitől. A csatorna azóta több helyen is leszakadt annyira, hogy az utczában a közlekedés csak egy kis vonalon lehetséges, mert a csatorna felett hajtást korlát felállitásával beszüntették.

— **Hajduvármegye kögyülése.** Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága május hó 15-én tartja tavaszi rendes közgyülését. A t. (megyeház) asztalára 122 többé kevésbé fontos ügy kerül elintézés végett. A tárgysorozatból kiemeljük a következőket: az alispán évi jelentése 1882-ről; a megyei tüzrendészeti szabályzat módositását jóváhagyó belügyminiszteri leirat; a vármegye dotatiójának 46300 frtról 50600 frtra emelése és a megyei személyzet ujrarendezése; belügyminiszter körrendelete az 1867-é től napjainkig fejlesztett épitkezéseknek a magyar állam ezer éves fennállásának megünneplése alkalmából 1896. évben rendezendő országos kiállitásra felhasználása tárgyában, alispán jelentése a vármegye 1894 évi gyámügyi szükségletei pótlásául a vármegye házi pénztára kiadásaihoz a központi, kabai, ladányi, b.-ujvárosi, hadházi gyám pénztárak által hozzájárulás iránti intézkedés tárgyában; több megyei szabályrendelet elterjesztése; a vármegyei egészségügyi bizottság véleménys jelentése Ercsey Gábor és Schuk József gyógyszerészeknek egy Pöszörményben felállitandó 3-ik gyógytár engedélyezése iránti kérvényeik tárgyában, ugyanannak jelentése Dr. Varga Géza vm. tiszti főorvosnak a vármegyei közegészségi állapot javitására szükséges intézkedések czéljából benyujtott emlékirata tárgyában; a tisztviselők szabadságolás iránti kérvényei; községek képviselőtestületi határozatainak megerősitése; több rendbeli fölebbezések: a megyei főszámvevő jelentései községi számadások megvizsgálásáról sat.

— **Az uj váltópénz forgalomba hozásáról** a városi tanács következő hirdettménynyel értesiti a város közönségét: A korona értékre szólló magyar és osztrák veretü bronz érmek folyó évi április 1-én a nikel érmek pedig május 1-én hozattak forgalomba. A bronz és nikel érmek fizetéseknél névértékükben és pedig ausztriai értékre szólló fizetéseknél az egy filléresek fél, a két filléresek egy, a tiz filléresek öt, és a husz filéresek tiz osztrák értékü krajczárral számitva fogadandók el. A magán forgalomban senki sincs kötelezve bronz érmeket 100 fillér vagyis 50 ó. é. krajczárnál, nikel érmeket öt o. é. forintnál, illetőleg tiz koronánál nagyobb összegben fizetésképp elfogadni. Az állami és egyéb közpénztárak bronz és nikel érmeket öt o. é. forintig illetőleg tiz koronáig terjedő összegekben fizetésképp elfogadni tartoznak. A m. kir. központi állampénztár, a budapesti és zágrábi állampénztárak, nemkülönben a váltópénztári tendőkkel megbizott Debreczeni, eszéki fiumei, győri, kassai kolozsvári, nagy-szebeni, pozsonyi szegedi és temesvári kir. adóhivatalok bronz és nikel érmeket minden összegben elfogadnak más törvényes fizetési eszközre való átváltás végett. Kelt Debreczenben 1863 év május 1-én a városi tanács.

— **Ezredünk Dalmátiában.** Háziezredünk Dalmátiában állomásozó harmadik zászlóalja a legutóbbi napokig következőleg osztatott el: a 9-ik század Castellastuában, a 10-ik Sutomoreban, a 11-ik Budaában, a 12-ik Cosmacban állomásozott. A tegnapi ezredparancsban azt adják tudtára a legénységnek, hogy a 9-ik század ment Cosmaçba, a 12-ik pedig Castellastuába. A zászlóalj törzs marad ott, hol eddig volt, tudniillik Buduában.

— **A kereskedő ifjak** önképző egyletének dalköre szombaton este a „Margit“ fürdő diszermében sikerült mulatságot rendezett. A szakadó eső sokakat visszatartott a részvételtől, de mindennek daczára is szép számmal jelentek meg hölgyek és urak s a jótékony czélra körülbelől ötven forint gyült egybe. A mulatságot a dalkör szép össz éneke nyitotta meg, majd Vértesi Kálmán solo baritonja gyönyörködtette a halgatókat, a kik nem késtek zajos tapssal jutalmazni a tehetséges mükedvelőt. Ezután megint a dalkör gyujtott rá egy szép magyar népdalra, melyet nem várt preczizitással és összevágóan adott elő. A gondos tanulmányra valló darabok minden száma Pfenczel Rudolf karmestert dicséri, a ki csak rövid idő alatt ért el ily szép eredményt. A fiatalság a müsor bevégeztével 11 óra tájban — tánczra perdült s kitünő kedvvel járta a Rácz Károlyék bandája mellett hajnali ½4-ig, a mikor is a legjobb hangulatban oszlottak szét.

— **Czirkusi-előadások.** A Wollner-féle czirkus előadásai pénteken kezdődtek meg a a Széchenyi-utcza végén felállitott vászontetejü bódéban. A mint szombaton láttuk, nem ugyan elsőrendü, de jól szervezett, változatos müsor előállitására képes társulat a Wolneré. Különösen örvendetes, hogy az igazgató és tagok, még a bohóczok is jól tudnak magyarul. Azt hiszszük, hogy kedvező időjárás esetén a társulat meg fog élhetni Debreczenben. A szombati előadásból kiemelendők Tardini az ügyes iskola-lovagló, Wollner F. ki a Sephier arabs szürkével igazán meglepő idomitást végezett, Kieffenach, az angol jockey, továbbá Mietke Agnes és Wollner Antal, kiknek két párhuzamoson futó lovon bemutatott pass de deux-jük igazán kedves látvány volt A bohóczok jó izlésre mutató diskrét tréfákat végeznek. — A többi szereplőknek is, a közönség sokat tapsolt, szünet alatt pedig örömest szemlélte meg az istállókban levő 30 lovat. Megemlitjük hogy a lovardában 12—12 órából álló lovaglási külön oktatások is adatnak. Ma lép föl Dietrich Mátyás, a Debreczenben már ösmerős erő-müvész.

— **Kazán tisztitás** A Telegdi fürdő kazán tisztitás miatt néhány napig zárva lesz.

x **Gazdasszonyoknak.** A közeledő pünkösdi ünnepek alkalmából, tisztelt olvasóinknak egy kitünő másoló-szert, puha padló számára bátorkodunk szives figyelmébe ajánlani. Nevezetesen Keil Alajos padlózat-ténymázát, mely igen szép fényes, kitünően takar, a mellett gyorsan szárad és rendkivül tarrós. E Keil Alajos-féle padlózat-ténymáz Debreczenben kizárólag Szent-Királyi Tivadarnál kapható.

Törvényszéki csarnok.

* **A szovátiak ügye.** Harsányi Gusztáv központi vizsgáló biró tegnap érkezett vissza Szovátról, hol a multkori lázadás ügyében ismét négy napig hallgatta ki a részint tanuként, részint terheltekként szereplőket. Körülbelől 50-en voltak a most kihallgatottak s olyan körülményeket mondtak el a vizsgáló birónak, a melyek sokakra nézve lesznek compromittálók.

* **A bünbánó Csolics.** A törvényszéki orvosoknak az ügyészséghoz beterjesztett véleménye szerint Csólics János, a budavári merényletet tettese, teljesen épelméjü ember, de konstatálható, hogy szocz alisztikus és kommunisztikus hajlamai vannak. Csolics, aki eddig daczosan, fennhéjázva viselkedett, tegnap, amikor megtudta hogy a primás gondoskodott az egész Csólics családról, elérzékenyü ve mondta:

— Mélyen sajnálom tettemet!

Táviratok.

A király jótékonysága.

BUDAPEST, május 8. (Erk. d. u. 1 ó.) Ő Felsége a király az árvizkárosultak fölsegélésére hatezer ötszáz. Budapest főváros szegényeinek pedig négy ezer frtot adományozott.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST május 8. (Érk. d. u. 3 ó.) A főrendiház mai ülésén az elnök megemlékezett Vaszary Kolos herczegprimás ellen elkövetett gonosz merényletről, — örömét fejezvén ki a herczegprimás szerencsés megmenekülése felett — továbbá kegyelettel emlékezett meg a főrendiház nem régen elhunyt tagjáról, báró Edelsheim Gyulay Lipótról. A főrendek egy mentelmi ügyet is tárgyaltak a gróf Almássy Taszilóét, kinek mentelmi jogát nem függesztették fel.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST. Máj. 8. (Erk. d. u. 4. 25 p.) A képviselőház mai ülésében a tanitói fizetésekről és a képviselőházi hivatalnokokról szóló törvényjavaslatot egészen letárgyalta.

A Sz. István társulat közgyülése.

BUDAPEST, Máj. 8. (Erk. d. u. 3 ó. 50 p.) A Szent István társulat ma délelőtt tartott közgyülésen ünnepelte a pápa 50 éves jubileumát nagy számu diszes közönség jelenlétében.

Egy főispán halála.

BUDAPEST. Május 8. (Erk. d. u. 4 ó.) Mosonyvármegye főispánja Simon Gyula kir. tanácsos és a vaskorona rend lovagja ma meghalt.

A kik nem magyarosodnak.

BUDAPEST. Május 8. (Érk. d. u. 2 ó.) A pozsonyi evangélikus iskolaszék szótöbbséggel elutasitotta azt a hazafias inditványt, hogy az egyházközség iskoláiban a tantárgyakat magyarul tanitsák. — Ez a határozat Pozsony hazafias érzelmü köreiben nagy visszatetszést okozott.

Égő falvak

BUDAPEST. Máj. 8. (Érk. d. u. 2 ó.) Ma ide megint két nagyobb tüzvészről érkezett hir. — Farkashida és kis Brestovány községek leégtek. A kár mindkét faluban jelentékeny. A lakosság nyomora nagy.

Közgazdaság.

* **Vállalkozók figyelmébe.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága repcze kenő és égő olaj szállitására f. é. május hó 24-én; — mühelyi fa szállitására pedig junius 9-én Budapesten nyilvános ajánlati versenytárgyalást tart. A közelebbi feltételek az alulirt kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1893. május 6. A kereskedelmi és ipar kamara.

—

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. május 6-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4% — — —	115.25	115.55
„ vasuti beruházási kötvény 4½%	123.50	124.50
„ koronajáradék 4% — — —	94.50	95.—
„ regále váltsági kötvény 4½%	100.75	101.50
Osztrák aranyjáradék 4% — — —	117.20	117.70
Egységes állam kötvény 4²/₁₀% — —	98.—	98.75
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	142.75	143.75

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	390.—	390.50
Osztrák hitelészvény — — — —	336.—	336.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	114.50	115.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	131.25	132.25
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	12.50	13.50
Osztrák „ „ „ — —	19.25	19.75
Olasz „ „ „ — —	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy — — — — —	9.10	9.50
Jó-szív „ — — — — —	3.20	3.50

Pénznemek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.68	5.73
20 márkás arany — — — — —	12.—	12.04
20 frankos arany (Napoleon d'or) —	9.74	9.78
Sovereigns — — — — —	12.26	12.31

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti regénye. —

— Irta: **Sz Buday Etel.** —

XIII. fejezet.

(Folytatás.) 52

A már előre haladt nyári napok egyik alkonyán, midőn a melegség enyhült, a menyboljján fehér habos felhők usztak, bearanyozva az alátünő nap biboros sugarai által, melyek a nyitott ablakon beözönölve, körül övezték Cooknét, ki szorgalmasan vart a kis asztal előtt.

A szoba mélyében meg Flemming foglalatoskodott irósztalánál, gépiesen ide-oda rakosgatta iratait, a mig tekintetét sováran függeszté Fánira, kinek aláhajlott fején törtek meg a nap

sugarai. fényes fekete nagy haját ragyogtatva, melynek befonott halmaza, diadémként körité nemes idomu kis fejét, mintha sulyával nyomná csak azt.

Szorgalmasan öltögetett, csak olykor pillantgatva lopva gazdájára. Ha véletlen tekintetök találkozott, ugy jól tettetett szemérmes zavarral, mint egy kis ártatlan leányka kapá el szemeit, vissza sem merve egyhamar oda nézni.

És ez mind olaj volt a tüzre, mely mind hevesebben lobogtatá növekedő, de már nem titkolható szenvedélyét, a szerelmes férfi keblében

Szenvedélye végzetes hatalmat vett felette, és vágyát, mely a nő közelébe ösztönzé nem birva legyőzni, igy szólva hozzá ment.

— Nem látni már jól. Tegye le kérem kegyed is a varrást, nem is helyes igy szürkületben szemeit megerőltetni.

És alá hajolva, megfogá a nő egyre munkálkodó kezét

— Nos, hát nem hallgat rám, — szólott a nő karbunkulusként ragyogó szemeibe mélyesztve tekintetét.

Az asszony letette kézi munkáját és jól játszott zavarral mondá :

— Ha parancsolja uram, ugy munkám abba hagyom. Pedig szerettem volna bevégezni.

— De ugyan ki kéri, hogy olyan szakmára dolgozzon édes Cookné, már miért is kellene azt éppen ma bevégezni, bizony kár lenne érette rontani szép szemeit.

Óh uram ! mit érnék én szép szemekkel, ha azok jók is nem volnának. Egy ily helyzetü nőnek mint én, a ki csak munkálkodásra használhatja jó szemeit, s legkevéssé az élet örömeinek gyönyörködhetésére. habár az mindenki számára is létezik, csak éppen egy ily állásu nő számára mint én, kit aggodalmai a mától holnapi létért nem hadgyák gyönyörködni a lét örömeibe, azért tehát mindegy szépek-e szemeim vagy sem, csak jók legyenek.

Azután hallgatva, bánatos arczot vágott és ábrándos mélasággal nézett ki. a fehér, bárányfelhős kék égre, egy nagy sóhajt hagyva ellebbeni ajkiról, me y annyira meghatá Flemminget, hogy igy szólott :

— Meg tudom érteni, hogy jelen helyzete nem lehet öszhangzó énnjével, ha ugyan nem is ösmerem multját, sem a multban helyzetét, de kisugárzik lényéből az, hogy egykoron tekintélyesebb körülmények közt is jobb sorsban élhetett. Sajnálom, hogy nem sikerül a jelen helyzetében a multat felejtetnem kegyeddel. Pedig minden igyekezetem oda irányul, hogy jelen sorsát kellemessé tegyem. És olyként tekintem önt, — folytatá akadozva — mint, mint házamnak asszonyát.

E minden reményét meghaladó nyilatkozatra a nő szemei az örömtől fel gyogtak.

Óh uram ! kiáltott fel elragadtatással, — ha jóságát el nem ösmerném, ugy engem hálátlannak lehetne nevezni. Ön nagyon is jó és kegyes hozzám.

— Nem lehet itt szó kegyről, csak igazságos elömerésről, mit kegyed meg is érdemel. Isten látja lelkem ! szeretném, igen szeretném, ha házamban jól találná magát, s ha feltalálná otthoná.

— Uram ! az ön nagy jósága szivemig hat, s én, én nem birom azt eléggé meghálálni.

És a nő arczán nagy könycseppek peregtek alá, szerepének e jelenetéhez elmaradhatatlan megkivántatott, mely a döntő hatást elő is idézte és a megindulástól hevesen ragadá meg Flemming a siró nő kezét mondva

— Ön sir ! ön tehát igen boldogtalan lehet és én igazán fájlalom, hogy ezen nem segithetek.

És Fáni fejével inté, zsebkendőbe temetett arczczal, erösen zokogva az igent, mely sirás akár volt igaz, akár sem, de mesterileg. szivből jövő keserves sirásként volt utánozva, azután szakgatottan rebegé.

Óh én, igen ... igen ... boldog ... talan vagyok, — és egyre zokogva folytatá — és senki ... de ... senki ... nem ... segithet ... rajtam ... e ... világon.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Tromf.** Ur : Vigyázzon, Adél nagysám, ha oly válogatós lesz, még vén leány marad.

Adél : Oh. már régen férjhez mehettem volna, ha oly igénytelen lennék, mint az ön neje.

—

* **Claudius római császár** egyszer sietve rohant a szunátusba és ott teljes komolysággal azt kérdezte : „Patres conscripti !“ mit gondoltok, lehetne e füstölt szalonna nélkül élni ?“ Mire ezek érett megfontolás után az felelték : „Lehet fenség, de bizony csak szomoruan.“

—

* **Szalonban.** Lázár feltámadásáról beszélnek.

— Az ilyesmi manapság meg nem történik, mondja valaki. Most bizony sohasem támadnak fel a halottak.

Dr. Mérges felel :

— Az ám ... Az orvosi tudomány már nagyon fejlödött.

*

En mindig azt mondtam ...

Én mindig azt mondtam : „Szeretlek :“
S hogy nem szeretsz, te mindig azt !“
Montad : „Gyülölsz :“ Es én szivemnek
Szerelmében leltem vigaszt.

A te szavad elhangzott régen,
Megszünt szived verése rég ...
Sohajtom sirodnál : „Szeretlek !“
A szivem a régi lánggal ég !

—*ne.*

*

Mit tud a veréb arról, hogy a gólya hogy érzi magát ?

Göthe.

—

A nőben csak az a férj kelt bizalmat, a ki magában bizik.

—

Állj meg egy gyümölcsös bolt előtt. a melynek kirakatában gyönyörü baraczkok vannak ; kérdezd meg az egyiknek az árát s azt mondja a boltos, hogy egy frank. Erre a szomszéd kosárba nyulsz, melyben épen olyan szép baraczkok vannak, mint az elsőben s kérded mi annak az ára ? A boltos azt mondja, két sou. Csodálkozol, miként lehet ez, hiszen mind két kosár baraczkja egyforma szinre, szépségre nagyságra s mért olcsóbb mégis az egyik ? A becsületes boltos erre kivesz egy baraczkot az olcsóbb kosárból, megforditja s egy alig látható kis — feke e pontot mutat a gyümölcsön, mely a rothadás előjele Lásd kedves barátom, mi itt a D'Ange báróné szalonjában az olcsóbb kosárban vagyunk ; a kiket itt látsz, azok mind ép oly szépek, szellemesek és kedvesek, mint más társaságok tagjai, de ha jól megvizsgálod őket, mindegyiken megtalálhatod azt az iczipiczi kis — fekete pontot.“

Itj. Dumas („Demimonde“ Jalin.)

—

A hol hiányzik a részvét, ott elmarad az emlékezet.

Göthe.

—

Mindenki azt hallja, a mit megért.

Göthe.

*

* **Mátyás király és Luther.** A „Philologiai Közlöny“ májusi uj füzete számára Petz Gedeon szerkesztő összeállito ta azokat a helyeket. melyek a nagy reformátor irataiban Mátyás királyra vonatkoznak. A CI-ik zsoltár magyarázatában például azt olvassuk, hogy „Gott gebe dem Herrn einen gefurchten, erusten, gestrengen Mulh eines Helden, der schierhalb müse Matthiasch oder tyrannisch s in unl gar Niemand nichts vertraue.“ Ugyanitt el mondja továbbá , hogy III. Figyes német császár nem volt bijával a bölcsességnek, észnek és hatalomnak, „aber der Muth und Gedanken, die es thun sollten waren ihm von Gott nicht gegeb n. Wäre er ein Matthiaske gewesen der hätte Brüheschenken mit Fruhé- und Abend schenken auf einen Haufen gestossen, uud väre ihm dennocz hinausgegangen.“ Hires asztali beszélgetéseiben pedig igy nyilatkozik : „Es ist wahr, wenn ein rechter Hauptmann der ist, dass man einen Matíaschken hat, de findet wohl Leute die da williglich Tribut geben, auf dass ein Landfrieden erhalten werde.“ Végül latin colloquiumai szerint : Moticsko fuit optimus imperator, der druckt hernach mit Kopfabhaun.“ A német filologusok csak ujabban jöttek rá, hogy az igy emlegetett erőskezü, erélyes kényur, igazi főnök, legjobb urakodó, voltaképp a magyar Corvin Mátyás király, ki mint a fényes renaissance-kor legnagyobb alakja ismeretes volt még félszázad multával is Európában. Erre mutat az is, bogy Luther a nevet magyarosan, tehát ballomás után irta le. — A füzet többi czikkeiben Balassa József Arany Jánost, mint nyelvészt mutatja be, Petz Gedeon az ujabb irodalomtörténetirást ismerteti, Brassai Sámuel pedig Plutarchus egészségügyi értekezéseire tesz szakszerü megjegyzéseket.

Közönség köréből.*)

Köszönet nyilvánitás

Mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü, áldott jó nőmnek és anyánknak temetésén megjeleni szivesek voltak és ez á tal is lesujtó mély fájdalmunkat enyhitették, fogadják ezuton legmélyebb köszönetünket.

Egyuttal köszönetett mondunk az érczkoporsó gyár (Gebauer K) temetkezésj intézetnek a pontos és lelkiismeretes kiszolgálatáért.

Szentessy István és gyermekei.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Trabauer József kereskedelmi utazó Bécs, Lovitt J. kereskedő Bécs, Schuehoff kereskedelmi uraz Bécs. Amster József kereskedő Bécs, Lővy Mik a kereskedelmi utazó Bécs. Dr Jászai ügyvéd és neje K.-Ujszállás, Gletr Károly kereskedő Brün, Frank Mihály kereskedő Budapest, Poreisz József kereskedő Prága, Pashkaa kereskedelmi utazó Budveisz, Habernek Gy. kereske Brün, Jankovich h. főhadnagy Debreczen, Schlesinger kereskedő Bécs, Schlatzer J. kereskedő Bécs

Angol királynő szálloda. Horváth Lajos Budapest, Csiha Endre Ó-Fehértó: Buday Gyula Ó-Fehértó, Szemányi Ferencz Pécs. Bereny József N.-Enyed, Vera Lajos N.-Enyed, Karl Mehovirtt Bécs, Barbilsek Alfréd Prága, Hecht Ludvig Brün Burger Samu Szent-Iványi, Pfejfer J. Budapest, Beszedics Vilmos N.-Kikinda, Erust Vesckes Berchenburg, Ferlmka Rudolf Nyiregyháza, Hódy István Hódmező-vásárhely, Nagy András István Hódmező-vásárhely.

Frohner szálloda. Kohut Armin utazó Budapest, F. Falk utazó Bécs, Gáspár utazó Budapest, Bafs Károly utazó Bécs, Kohn Herman utazó Késmárk, Fenyvesy L. utazó Kassa, Hirschenson utazó Bécs, Woisz Jakab utazó Budapest, Roth Adolf utazó Béca, Fohn Sámuel H.-Pályi, Goldstein H. utazó Bécs, Engländer utazó Kassa, Friedländer kereskedő N.-Károly, Sommer Mór utazó Bécs, Wolkenberg Károly ügyvéd Sz.-Váralja,

Szerkesztői posta.

S. A. helyben. Ön honorariumot kér abinvisis ? Mi érdemlünk honorariumot a sok vers elolvasásaért !

A kis lutri huzásai.

— Május 6. —

Bécs	19	88	47	45	70
Grácz	10	22	13	37	6
Temesvár	2	49	23	56	42

Kiadó és laptulajdonos :
„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő :
Vértesi Arnold.

Dr. Burger Péter
gyakorló orvos
KOSSUTH-UTCZÁRÓL lakását
Piacz-utcza 1899. sz. alá,
a **Hungária** mellett, tette át.
Rendel : d. e. 8—9 d. u. 2—4 óráig.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

A tavaszi idényre
nagy választékban
érkeztek raktárra
DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
fekete divatkelmék,
szines selymek.
Zephirek, batiste,
atlas satin,
mosó-voile-ok,
gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYŐK,
BRASSÓI POSZTÓK,
melyeket **igen olcsón** árusitanak el.
Szabó Lajos fiai
Debreczen, Rózsatér.
Mintákat kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek.
Gazdátlan 20 millió frt
hever eddig még fel nem vett sorsjegy fő- és melléknyereményekben. A **Telegraph** sorsolási lap szerkesztősége vállalkozott arra hogy az **illető mit sem sejtő** tényleges birtokosokat **felkutasáa** és őket a nyeremények **birtokos ává tegye**. A sorsjegy birtokosok kéretnek, hogy sorsjegyeik minőségét, sorozatait és számait a „Telegraph“ szerkesztőségével **saját érdekükben is** levélileg közölni szivesked jenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat ily módon felfedezhesse. Előfizetési ár a „Telegraph“ czimü hatodik évfolyamban megjelenő hiteles sorsolási lapra
egész évre
csak 1 forint.
Előfizetőinek még egy nagyszerü előnyt is nyujt, t. i. évenkint
20 drb
Jószív-sorsjegyet
sorsol ki előfizetői között,
mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltatnak ki és **20.000**, **30.000**, **40.000** koronás főnyereményekre játszanak és egy nyereménynyel okvetlenül kisorsoltatnak. Oly sorsjegybirtokosokról, kik a lapra elő nem fizetnek, 10 kr. válasz-bélyeg kéretik. A Julius 1-ig előfizetők résztvesznek már az **5 darab Jószív-sorsjegy kisorsolásában és szétosztásában A „Telegraph“** sorsolási közlöny kiadóhivatala, **Budapest, Váczi-körut 43.**

Kardos László
(Kossuth utcza)
teljesen szintartó honikék, zefir, franczia batiszt,
biquet, szerb vászon,
női ruha szövet,
szőnyegek,
függönyök,
ágy és asztalteritők,
Minden finomságban.
Minden nagyságban.

Pollák Samu
asfalt és cememt-iparvállalat, cemen-leme és mükőgyára
a magyar aszfalt részvény-társaság képviselője
DEBRECZEN.
Elvállal jótállás és legjutányosabb árak mellett:
nedves lakások, pinczehelyiségek stb. **gyökeres szárazzá tételét**
uj épitkezéseknél az alapfalaknak aszfaltréteggeli bevonását. — Továbbá: **kapubejáratok,** folyosók, terasseok stb.-nek a legjobb minőségü természetes aszfalttal való burkolását. Allandóan készit cement és mozaik lapokat,
cs. és kir. szab hornyol czement fedél lapokat,
különféle szin és nagyságban. — Ajánlkozik szökőkutak, csatornázások, gépalapozások és más betonirozások, valamint granit-terazzo készitésére. —
Raktáron tart: tüzmentes aszfalt tetőpép, aszfalt elszigetelő-lemez, szines aszfalt máz, Carbolineum és Mikotonatout (gomba irtásra)
portland és román cementet.
Elfogad megrendeléseket: aszfalt tetőpép és facement-befedések, Mettlachi lapok, diszes falburkolatok (Stucko-Lustro és Stuk marmor), és **cs. és kir. szab. saját módszerü aszfalt parquette-ára,** valamint minden e szakba tartozó munkálatokra. — Költségvetés ingyen és bérmentve.
Müszaki üzletvezető Debreczenben:
Gärtner Demeter ur Vásártér-sor 1863. szám.
A régi kórházzal szemben. — Ipartelep: **Ugyanott.**

Hazánk legkedveltebb savanyuvize
a
MOHAI **ÁGNES** FORRÁS
Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.
Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak szinét nem változtatja. — Természetes izét kellemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.
Ujabban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A **mohai Ágnes-forrás** vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.
Budapest, 1892. márczius hava. *Dr. Ketli Károly.* ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesiteni, hogy a lefolyt **kolera-járvány** alatt **mohai Ágnes-forrását** kitünő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkivül hathatosan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is **legelső** helyen áll.
Budapest, 1892. november 17. *Dr. Glaser Marcel.*

A **mohai Ágnes-forrás** vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincset, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a kórjavalatok, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégitő.
Adja Isten, hogy a külföldi hasonczélra alkalmazott vizeket teljesen kiszoritsa hazánk ásványviz-forgalmából.
N.-Szalonta, 1892. október 20. *Dr. Deme Béla,* járás és Biharm. t. b. főorvos.

A **kolera**-megbetegedés ellen präservativ gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár **Édeskuty L.** cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállitónál.
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Szives tudomásul!

A lakás változtatások alkalmából ajánljuk nagy választékú raktárunkat

Szőnyegekben,

Függönyökben,

Buforszövetekben,

Ágy és asztal teritőkben,

melyeket jutányos,

szabott árakon árusitunk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsatér.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

zsindely és deszkatetők behuzására mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá **culápok**, melyek földbe ásatnak, **keritések s gazdaság eszközök befestésére** hordb. á 50 egész 500 kilósuly tartalommal; továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pirszén) **kovácsok** és **lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett

a **légszeszgyár igazgatósága** Debreczenben.

Uj asztalos műhely.

KOSTYA JÓZSEF

Debreczen,

Nagy uj utcza 1595. sz. a.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives figyelmébe ajánlani, hogy elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

épület, butor, bolt berendezések

stb. tárgyakat; pontosan és a legszolidabb munkával, jó anyagból

jutányos áron készitem melyről is kezeskedem.

Ezuttal kérem a nagyérdemü közönség b. pártfogását, és kérve, meggyőződést szerezni munkáimról, magamat s mühelyem jó indulatokba ajánlva, maradtam mindenkor kész szolgálattal teljes tisztelettel

KOSTYA JÓZSEF,
asztalos mester.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1·35, 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerübb **eberesztő-szer** kemény padló számára, 1 kocsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

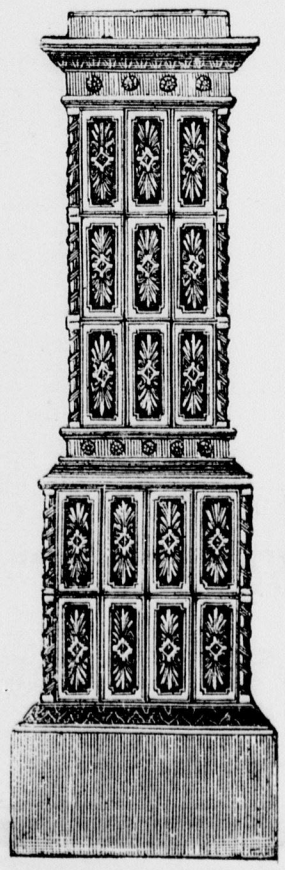

VASBUTOROK

ÉS

PORCZELLÁNKÁLYHÁK

legnagyobb raktára és legolcsóbb beszerzési helye

Piacz- és Hatvan-utcza sarkán.

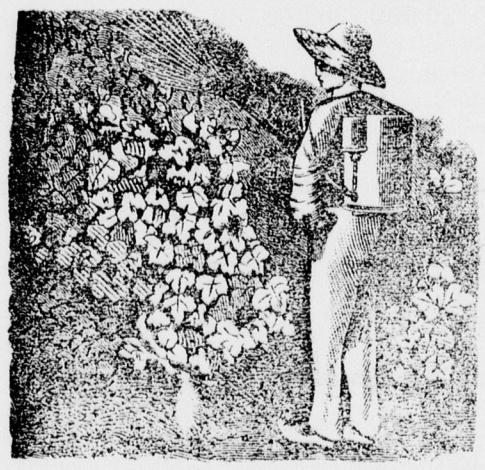

Peronospora fecskendők

legjobb rendszerekben.

Minden **vasszakmába** vágó áruk legjobb minőségben.

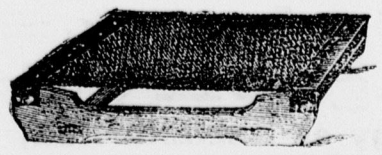

TÓTH GYULA vasnagykereskedő

Városház-sarkán.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t nyomása. 1893